

Cena 10 zł.

Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem
Adres red. Łódź, Wieckowskiego 4-8.
Administracja: Łódź, Kilińskiego 49.

MOSTY

Wydaje Haszomer Haca'r w Polsce Wychodzą trzy razy w tygodniu
we wtorki, czwartki i soboty

Rok III

Łódź, czwartek 19 sierpnia 1948 r.

Nr 98 (220)

Sukcesy Żydów w Jerozolimie

JEROZOLIMA. — Agencja Reutera donosi, że w Ammanie wydano oficjalny komunikat, który stwierdza, że oddziały żydowskie zajęły we wtorek rano ośrodek Czerwonego Krzyża w Jerozolimie. Według panującej w Ammanie opinii

ni dzięki zajęciu tej dzielnicy Jerozolimy Żydzi będą mogli opanować drogi wiodące do Betleem. W ten sposób Arabowie straciliby całkowite kontakty ze starą dzielnicą Jerozolimy i całą południową Palestyną.

APEL WYSOKIEGO KOMITETU ARABÓW PALESTYŃSKICH

LONDYN. Z Damaszku donoszą, że Wysoki Komitet Arabów palestyńskich wezwał arabskie narody i władców, by podjęli zdecydowane środki wojskowe celem niedopuszczenia do zajęcia Jerozolimy przez Żydów.

OFICER ARMI IZRAELSKIEJ ZASTRZELONY PRZEZ STRZELCA ARABSKIEGO

LONDYN. Jak donoszą z Jerozolimy, oficer armii izraelskiej Herzog, został zastrzelony przez strzelca arabskiego w chwili, gdy towarzyszył konsulowi generalnemu USA Mac Donaldowi na „ziemi nczylej” między pozycjami żydowskimi i arabskimi na froncie północno-jerozolimskim.

OBSERWATORZY ONZ BADAJĄ SYTUACJĘ W JEROZOLIMIE

LONDYN — Jak podaje z Jerozolimy agencja Reutera, obserwatorzy ONZ rozpoczęli śledztwo w związku z rozpoczęciem przez oddziały arabskie walk w tym mieście. Wojskowy komunikat Izraela stwierdził, że wojska arabskie przystąpiły w niedzielę do generalnego ataku na całym froncie Jerozolimy, naruszając w ten sposób rozejm.

MINISTER OBRONY U LOTNIKÓW

TEL-AWIW (obsł. wł.) Minister Obrony, Dawid Ben Gurion odwiedził w towarzystwie Szefa Sztabu Armii zorganizowane i wzmocnione oddziały lotnictwa Izraela. Ben Gurion wyraził wielkie zadowolenie z wyszkolenia i gotowości bojowej lotników.

Izrael zacieśni więzy przyjaźni z Polską

Tel Awiw. (Obsł. wł.). — Korespondent wojenny Polskiej Agencji Prasowej API, T. Lewite przyjęty został w ministerstwie spraw zagranicznych Izraela przez dr-a W. Eitana, który złożył następującą deklarację:

„Powszechnie znane są uczucia wdzięczności narodu żydowskiego wobec Polski za jej działalność na arenie międzynarodowej, co stanowiło poważny wkład w dzieło utworzenia Państwa Izrael. Podczas długich obrad na forum ONZ, przedstawiciele RP. niestrudzenie popierali naszą sprawę jak również dopomogli w realizacji uchwały ONZ.

Możemy powiadomić naród polski, że samodzielną Państwa Izraela krzepnie i umacnia się z każdym dniem. Stoimy na straży naszych granic, w obliczu usiłowań wszystkich krajów arabskich unicestwienia nas i budujemy nasze Państwo zgodnie z uświęconymi zasadami równości i sprawiedliwości społecznej.

Przestrzegamy warunków zawieszenia broni zgodnie z instrukcjami Rady Bezpieczeństwa. Zdajemy sobie doskonale sprawę, iż skład osobowy obserwatorów nie reprezentuje wszystkich członków ONZ, jednakże odnosimy się do nich lojalnie, albowiem personel ten został wyznaczony przez najwyższą międzynarodową instancję. W ostatnim okresie rozpoczął się nowy etap w naszych stosunkach z państwami Wschodniej Europy. Nasz rząd wyznaczył swego pierwszego posła w Związku Radzieckim i przykładą wielką wagę do ustanowienia swych placówek dyplomatycznych w innych stolicach, a szczególnie w Warszawie. Dążymy do zacieśnienia przyjaznych stosunków z Rzeczpospolitą Polską i poczynimy starania, by w skład naszej misji w Warszawie został również włączony attache handlowy, którego zadaniem będzie rozszerzyć istniejące już stosunki handlowe między naszymi krajami.

Żyjemy nadzieję, iż w najbliższym czasie powitamy pierwszego posła polskiego, zatwierdzonego już przez Rząd Izraela. Fakt ten będzie nas szczególnie radował, ponieważ stawiając pierwsze kroki w realizacji naszej samodzielności, mogliśmy się niejednokrotnie przekonać, jakie państwa pragną naszego dobra i ofiarują nam realną pomoc, jakie zaś ograniczają się do głoślowych deklaracji, nie popartych czynem.

Dowódca okręgu Jerozolimy Noach Brand omawia sytuację strategiczną.

Bernadotte zrzuca się swojej misji?

TEL-AVIV (obsł. wł.) Jak podaje dziennik popołudniowy „Jom-Jom” wśród obserwatorów ONZ w Palestynie krąży pogłoski że hr. Bernadotte zamierza wkrótce zrezygnować ze swego stanowiska. Bernadotte zdaje sobie sprawę, że jego autorytet zarówno wśród Żydów jak i Arabów mocno ucierpiał, wobec czego zamierza on zwrócić się do Trybunału z prośbą o wyznaczenie następcy na jego stanowisko.

„Pozostań z nami Bernadotte!”

Tel. Awiw. (Obsł. wł.) Angielski komentator rozgłoszeń Ramallah oświadczył ostatnio: „Jest nader ważne, by hrabia Bernadotte tu pozostał i nadal kierował sprawami. Jego obecność w Szwecji jest konieczna, lecz nam jest on bardziej potrzebny. Mamy nadzieję, iż mediator ONZ zmieni swą decyzję i pozostanie”.

Komentator pochwalił działalność hr. Bernadotte'a oraz wystąpił przeciw niesprawiedliwości, zawartej w zaleceniach ONZ, w rezultacie których „uchodźcy żydowskie z Europy mają być osiedlani w Palestynie kosztem Arabów”.

Oświadczenie posła ZSRR Jerszowa

ZSRR popiera nadal plan podziału

TEL-AWIW (obsł. wł.) Jak już donosiliśmy poseł radziecki Jerszow złożył 12 b. m. wizytę ministrowi spraw zagranicznych Szertokowi. Wizyta miała charakter informacyjny. Poseł w ciągu półtoręgodziny prowadził rozmowy z ministrem oraz wyższymi urzędnikami ministerstwa.

Poseł Jerszow zapewnił min. Szertoka, że na przyszłej sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ w Paryżu, ZSRR będzie w dalszym ciągu popierał decyzję o podziale, z listopada 1947 r.

Donoszą tu, iż wkrótce rozpocznie swą działalność w Tel-Awiwie radziecki attache wojskowy, który odwiedzi również linie frontu.

Izrael zwróci się o przyjęcie do ONZ

Tel-Aviv (Obs. wł.) Rzecznik Rządu oświadczył tu, że Izrael zwróci się prawdopodobnie o przyjęcie w skład ONZ jeszcze zanim rozpocznie się 21 sierpnia sesja Wielkiego Komitetu Wykonawczego Organizacji Syjonistycznej.

LONDYN (ITA). Na dorocznym kongresie Związków Zawodowych w Margate, który rozpocznie się dnia 6-go września, żydowski Związek Zawodowy Piekarzy w Londynie wniosł projekt rezolucji, domagającej się od rządu uznania Państwa Izrael, jako utworzonego zgodnie z decyzją ONZ.

Przypominając „liczne obietnice Partii Pracy poparcia narodu żydowskiego w jego walce o siedzibę narodową w Palestynie”, projekt rezolucji domagać się będzie również od rządu brytyjskiego poparcia kandydatury Izraela na członka ONZ.

Min. Kapłan o nowej walucie

TEL-AWIW (obsł. wł.) Przemawiając na zebraniu Izby Handlowej w związku z subskrypcją Pożyczki Narodowej, minister skarbu Eliezer Kapłan oświadczył, że niema w dniu dzisiejszym żadnej podstawy dla spekulacji walutowej i podwyższania cen.

„Mogę Was zapewnić, — oświadczył — że własna waluta Państwa Izrael nie będzie słabsza od waluty palestyńskiej”. Minister zaznaczył, że rząd jest zdecydowany przeprowadzić wybory powszechne, gdy tylko będzie to możliwe, w celu stworzenia rządu, który opierać się będzie na zasadach demokratycznych.

Żydowskie szkoły państwowe w Rumunii

BUKARESZT (ITA) Jak oświadczone tu, w wyniku podstawowych reform szkolnictwa rumuńskiego, szkoły żydowskie będą w przyszłości utrzymywane przez państwo.

Rząd postanowił znacjonalizować wszystkie szkoły prowadzone przez gminy religijne, osoby prywatne czy też przez rządy i organizacje cudzoziemskie.

Ze źródeł dobrze poinformowanych donoszą, że nowa ustawa o szkolnictwie przewiduje utworzenie przez rząd wystarczającej ilości szkół wszelkich typów, dla ludności żydowskiej. Szkoły, w których będzie określony procent uczniów żydowskich będą miały prawo włączyć do programu zajęć przedmioty żydowskie.

Pomoc dla lotnictwa Izraela

NOWY JORK (ITA) Powstała tu organizacja, mająca na celu dopomóc w rozwoju lotnictwa cywilnego Izraela. Organizacja przyjęła nazwę „Przyjaciół Lotnictwa Izraela” i posiada moralne poparcie rządu Izraela. Organizacja będzie zbierała fundusze na cele rozwoju szkół lotniczych, warsztatów, hangarów oraz na szkolenie personelu lotniczego w Izraelu. Będzie ona współpra-

cowała z Generalną Radą Lotnictwa, popierana przez wszystkie partie i organizacje w Izraelu.

GIMNAZJA ARABSKIE W JAFFIE

TEL-AWIW (obsł. wł.) Jak oświadczone tu, władze izraelskie w Jaffie otworzą we wrześniu arabskie szkoły średnie.

Glubb Pasza wraca...

LONDYN — Rzecznik ambasady transjordaniskiej w Londynie, oświadczył, że brytyjski dowódca Legionu Arabskiego Glubb Pasza, natychmiast powróci do Palestyny o ile walki między wojskami żydowskimi i arabskimi rozgorzeją ponownie. Glubb Pasza omawiać będzie z rządem brytyjskim sprawę dalszych subwencji brytyjskich dla Transjordanii. Jak wiadomo, Wielka Brytania wypłaca rocznie 2 miliony funtów na utrzymanie Legionu Arabskiego. Rzecznik ambasady Transjordanii nie ukrywał, że Glubb Pasza interweniować będzie w Londynie w sprawie dalszych dostaw broni dla Transjordanii.

Południowo-afrykańskie dostawy dla Izraela

JOHANNESBURG (ITA) — Wbieżącym tygodniu na pokładzie parowca duńskiego „Benny Skan” odpływie do Izraela duży transport żywności i środków leczniczych. Transport zawiera m.in. kilka tysięcy worków suszonych warzyw, podarowanych przez farmerów żydowskich, 35.000 koców, 1.000.000 papierosów, 20.000 worków sypialnych, duża ilość konserwowanej żywności itd. Transport ten został zebrany przez Federację Syjonistyczną Afryki Południowej.

Wielki dzień Izraela

Szczegóły przybycia posła radzieckiego do Izraela

HAIFA, 9 sierpnia (od własnego korespondenta). — Po dłuższym oczekiwaniu przybył dziś do portu Haify statek radziecki „Nachodka”, na pokładzie którego znajdował się poseł ZSRR, **Paweł Iwanowicz Jerszow** wraz z członkami misji dyplomatycznej. W porcie panował uroczysty nastrój. Nad gmachem dyrekcji portu powiewał czerwony sztandar Zw. Radzieckiego.

W związku z przybyciem statku do portu został zamknięty, zostali dopuszczeni tylko zaproszeni goście. Około godziny 8-ej statek zbliżył się do portu. Na pokładzie statku znajdował się już przedstawiciel wydziału emigracji A. Dostrowski. Nad statkiem powiewał czerwony sztandar z sierpem i młotem.

Statek „Nachodka” przebył drogę z Odessy w ciągu 9 dni. Przed rokiem statek ten zakotwiczył w Haifie w drodze z Władywostoku do Londynu, przewożąc transport papieru.

W chwili przybycia statku w porcie znajdowali się dwaj obserwatorzy ONZ, którzy wykazali duże zainteresowanie dla przybywających gości. Do portu przybyli również kierownicy urzędów portowych: **Amos Landman** i **J. Kaspi**.

Około godz. 8.30 na pokład statku udali się: przedstawiciel rządu — **H. Bejlin**, oficer floty morskiej — **Zew Hin** oraz komendant policji portowej — **J. Szpigiel**.

Schodzącego z pokładu posła Jerszowa wraz z towarzyszącymi mu osobami z misji dyplomatycznej, powitała kompania honorowa milicji portowej. Poseł Jerszow udał się do gmachu dyrekcji portu, gdzie odbyło się pierwsze powitanie na Jego cześć. Przy lampce wina zaproszeni goście zadawali pytania posłowi ZSRR i członkom misji. W odpowiedzi na pytanie jednego z dziennikarzy, poseł Jerszow oświadczył: „Moim najlepszym oświadczeniem jest moja obecność tutaj” oraz dodał, iż pragnąłby, by prasa dopomogła mu w pełnieniu jego obowiązków. Jeden z członków misji, którego zapytano jak ocenia militarne osiągnięcia Izraela, oświadczył, że są one rzeczywiście godne podziwu. W rozmowie z jednym z członków misji, przedstawiciel „Al Hamiszmara” dowiedział się, iż dziennik ten znany jest opinii radzieckiej. „Czytaliśmy Wasze rosyjskie wydanie” — oświadczył członek misji, który zainteresował się czasopiśmie Izraela w języku rosyjskim.

Gdy po zakończeniu przyjęcia wyszliśmy z gmachu portu, dochodziły do nas pieśni radzieckie, śpiewane przez marynarzy „Nachodka”.

Członkowie misji wsiadli do aut i o godz. 9.10 udali się do Tel Awiwu.

„Al Hamiszmara” o przybyciu posła Jerszowa

W dniu przyjazdu posła ZSRR, **I. Jerszowa**, do Izraela, centralny organ Zjednoczonej Partii Robotniczej „Al Hamiszmara” poświęcił specjalne miejsce temu historycznemu wydarzeniu. Na pierwszej stronie zamieszczono wielkimi literami czerwony napis: „Niech żyje Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich! Niech żyje państwo Izrael! Na czołowym miejscu zamieszczono fotografie generałissimusa Stalina, min. Mołotowa i amb. Gromyko.

W artykule wstępnym p. t. „Wielki dzień” czytamy: „Nastał dziś wielki dzień. Przybycie posła radzieckiego do Izraela, jest wydarzeniem, które zapisane będzie w historii jiszuru i naszego młodego państwa. Pierwszy poseł radziecki, który przybył do Izraela jest równocześnie pierwszym z posłów akredytowanych przez państwa zagraniczne w Izraelu. Posiada to symboliczne znaczenie. Związek Radziecki jest pierwszym naszym przyjacielem, gotowym w każdej chwili dopomóc w naszej walce. Związek Radziecki posiada dużą część zasług w naszym odrodzeniu; poparcie jego będzie nam konieczne dla zachowania na-

szej samodzielności, która stała się obiektem agresji. Z wielkim wzruszeniem i wdzięcznością, z prawdziwą serdecznością i szacunkiem, masy ludowe Izraela witają przedstawiciela Związku Radzieckiego i jego współpracowników. Jest to podwójne święto dla klasy robotniczej Izraela, gdyż witamy nie tylko przedstawiciela przyjaznego nam mocarstwa, lecz równocześnie przedstawiciela potężnego państwa socjalistycznego, będącego źródłem nadziei i zafiania robotników całego świata.

Powitanie K. C. Zjednoczonej Partii Robotniczej

Tel Aviv (obsł. wł.) Z okazji przybycia do stolicy Izraela misji dyplomatycznej ZSRR, C.K. Zjednoczonej Partii Robotniczej opublikował na łamach „Al Hamiszmara” następujące powitanie:

Zjednoczona Partia Robotnicza pozdrawia w imieniu dziesiątków tysięcy robotników, żołnierzy i budowniczych Państwa — misję dyplomatyczną Związku Radzieckiego, która przybyła do Tel Awiwu.

Pozdrawiamy przedstawicieli pierwszego w świecie Państwa robotniczego, które jest ostoją postępowej ludzkości, pokoju i socjalizmu. Pozdrawiamy delegatów mocarstwa, które zadalo decydujący cios hitleryzmowi i wysoko dźwierz sztandar walki z faszyzmem, reakcją i uściskiem narodów.

Pozdrawiamy przedstawicieli Państwa, które w czasie wojny ratowało resztki żydostwa europejskiego i przodowało w politycznej walce o prawa narodu żydowskiego w Palestynie przeciwko imperialistycznej polityce zdrady i fałszu.

Witamy delegatów ZSRR nie pustymi frazesami, lecz konkretnymi zdobyczami. Przygotowaliśmy w Palestynie mocny grunt dla pełnego wyzwolenia narodu żydowskiego, dzięki pionierskiej wytrwałości ruchu socjalistyczno-syjonistycznego, dzięki nieprzerwanej

Od dnia dzisiejszego będzie wśród nas przebywał upoważniony przedstawiciel Zw. Radzieckiego, który będzie miał możliwość na miejscu zaobserwować naszą walkę militarną i polityczną, zaznajomi się z naszymi konstruktywnymi osiągnięciami. Przedstawiciel ZSRR będzie świadkiem pierwszych kroków naszej samodzielnej państwowości, naszych trudności w zabezpieczeniu granic i suwerenności; zaobserwuje wewnętrzne zmagania o ukształtowanie społecznego oblicza naszego państwa i stosunku do kwestii

mu wysiłkowi w dziedzinie budownictwa. Przez cały ten okres budowy byliśmy zdani na własne siły.

Krwawa agresja feudalizmu i „arabskiego, popieranego przez jego imperialistycznych „patronów” została odparta dzięki bezgranicznej ofiarności i poświęceniu ludowej armii żydowskiej Cwa Hahagana. Mamy pewność, że Państwo Izrael będzie niezależne i demokratyczne, że połączy się mocnymi więzami z wszystkimi postępowymi siłami świata. Pewność naszą opieramy na tym, że masy pracujące narodu stanęły na platformie walki klasowej, na zasadzie przyjaźni narodów, że wysoko dźwierz sztandar marksizmu i rewolucji październikowej, sztandar wyzwolenia narodowego i socjalnego narodu żydowskiego w Palestynie.

Jako pionierzy narodu i klasy witamy Was — sprzymierzeńców, tradycyjnym „bruchim habaim”.

Niech żyje ZSRR!

Niech żyje Państwo Izrael!

Niech żyje sojusz i przyjaźń między Izraelem a Związkiem Radzieckim!

C. K. Zjednoczonej Partii Robotniczej

Wstrząsnięci wieści o śmierci na polu walki w Izraelu

tow. MICHAELA LITWAKA

członka kibucu Tel - Amal

b. członka Komendy Naczelnej Haszomer Hacair w Polsce, wyrażamy głębokie współczucie rodzinie i kibucowi Tel - Amal

KOMENDA NACZELNA

i Centr. Komitet Haszomer - Hacair w Polsce

Rząd egipski gnębi lewicowe koła

TEL-AWIW (obsł. wł.) Jak donoszą z Kairu, organ lewicy egipskiej „Saot el Szab (Głos Ludu)” został zawieszony z powodu opublikowania artykułu, występującego przeciwko udziałowi Egiptu w wojnie w Palestynie. Redaktor dziennika został aresztowany. Autor artykułu ostro skrytykował rząd Nokraszi Paszy oraz egipską „demokrację”. W artykule czytamy m. in.: „Rząd egipski rzeczywiście dokonał wielkiego dzieła. Rząd ten wysłał tysiące żołnierzy do Palestyny, by zapewnić pokój i bezpieczeństwo. Obecnie na pustyni, gdzie stacjonują wojska egipskie — zapanowała cisza. W tej

strefie można znaleźć jedynie piaski pustynne i trupy. Żołnierze ci, wysłani przez Nokraszi Paszę, złożyli swe życie w ofierze i zasiali ziarna „demokracji” na piaskach pustyni. Rząd kairski prowadzi walkę z postępowymi kołami w Egipcie, albowiem zdaje on sobie sprawę, iż jedynie ciemnota może sprzyjać jego władzy. Z tych względów rząd Nokraszi Paszy atakuje również socjalistów, komunistów, syjonistów oraz przeprowadza masowe aresztowania wśród postępowych kół, bez żadnego uzasadnienia”.

Dr Silver o kwestii uchodźców arabskich

NOWY JORK (MNS). W przemówieniu wygłoszonym po powrocie z Izraela Dr Silver poruszył nagle zainteresowanie rządu brytyjskiego dla kwestii uchodźców arabskich. Mówca podkreślił, iż jak długo państwo Izrael jest otoczone inwazyjnymi armiami arabskimi, nie może być mowy o powrocie uchodźców arabskich, którzy mogą stanowić 5-tą kolumnę na terytorium Izraela. Dr Silver wskazał na sprzeczność między troską W. Brytanii w stosunku do uchodźców arabskich, a postępowaniem Brytyjczyków wobec uchodźców żydowskich, którzy byli przesładowani jako imigranci w drodze do ojczyzny. Mówca przypomniał również, iż 11 tysięcy Żydów przebywa w obozach na Cyprze i

nie może się dostać do swego kraju, w którym Anglia nie ma nic do powiedzenia po wygaśnięciu mandatu.

Wyroki śmierci na Niemców za mordowanie Żydów z obozów D P.

MONACHIUM (Ita) Został tu wykonany wyrok śmierci na dwóch Niemcach, 21 letnim Rudolfie Gablerze i 25 letnim Ferdynandzie Lechanerze za zamordowanie Żyda z obozów D.P. Morderstwo miało miejsce w ubiegłym tygodniu.

W Regensburgu były inspektor policji Ludwig Manner został skazany na cztery lata

arabskiej oraz o utorowanie właściwej drogi w labiryncie Bliskiego Wschodu i polityki międzynarodowej.

Jesteśmy pewni, że obserwując bezpośrednio zarówno blaski i cienie naszego życia, czerpiąc autentyczne informacje, centralne czynniki radzieckie pogłębią zrozumienie naszej rzeczywistości i wzmocnią wzajemne, przyjazne stosunki.

Poseł Moskwy przybył w tych dniach które trudno określić mianem pokoju lub wojny. Wystąpienie przedstawiciela ZSRR w ONZ udowodniły wprawdzie, że orientują się oni w faktycznej sytuacji, lecz od dziś przedstawiciel radziecki będzie obserwatorem rozwoju wypadków na miejscu, jak nasi wrogowie i „neutralni” obserwatorzy — „rozjemcy”. Będzie miał możliwość stwierdzić obudę „rozjemców”, niebezpieczeństwo nowego kompromisu i skorygowanego „rozwiązania”, które jest opracowane w laboratoriach międzynarodowego imperializmu. To bezpośrednie zetknięcie się z naszą rzeczywistością zwiększy na pewno polityczną pomoc Związku Radzieckiego dla umocnienia naszej samodzielności, ustalenia naszych granic. Pomoc, której tak bardzo potrzebowaliśmy i obecnie jeszcze potrzebujemy.

Mówiliśmy o podwójnym znaczeniu tego dnia dla robotników Izraela. Sztandar Związku Radzieckiego jest sztandarem zwycięstwa rewolucji, sztandarem urzeczywistniającego się socjalizmu, wyzwolenia i braterstwa narodów. Dziś, gdy sztandar ten powiewa będzie w Tel Awiwie — będzie to wielkim świętem dla robotników żydowskiego Izraela, podobnie jak świętem będzie dzień, gdy sztandar Syjonu powiewać będzie w Moskwie.

Poseł ZSRR zaznajomi się z osiągnięciami robotnika żydowskiego, łączącego w sobie cechy pioniera dzieła narodowego i rewolucjonisty sprawy robotniczej. Zaobserwuje jego walkę i zwycięże w mieście i na wsi, na roli i w przemyśle, zobaczy pustynie, które ożyły się dzięki pracy żydowskich pionierów oraz te polacie pustynne, które czekają na ich ożywienie; zaobserwuje on nasze niezłomne dążenie do zwiększenia imigracji oraz odbudowy ojczyzny dla resztek rozproszonego narodu oraz do stworzenia w tej części świata fortey i pokoju i postępu.

Został ciwarty rowy rodzaj w stosunkach między Izraelem a ZSRR. Jest naszym obowiązkiem dążyć do tego, by okres ten charakteryzował się wzajemnym zrozumieniem, wymianą wartości i prawdziwym sojuszem.

O zwiększenie wydajności produkcji rolnej

Tel Awiw. (Obsł. wł.) W pierwszych dniach sierpnia rozpoczęły się tu obrady krajowej sesji Spółdzielni Rolniczej „Tnuwa”. O zadaniach „Tnuwa” wygłosił referat kierownik centrali spółdzielni J. Werliński.

Referent wyłuszczył najważniejsze zadania w dziedzinie produkcji rolnej, które obejmują: podniesienie wydajności produkcji rolnej do poprzedniego poziomu, uregulowanie dostaw dla gospodarki rolnej oraz przygotowanie szeroko zakrojonego planu produkcji wiejskiej na najbliższe 6 miesięcy.

Komunikacja radiotelefoniczna między Jerolimą a Tel Awiwem

Tel Awiw (Obsł. wł.) Ustanowiono połączenie radiotelefoniczne między Tel Awiwem a Jerolimą. Na razie z tego połączenia może korzystać jedynie Rząd i władze wojskowe.

Uruchomiono również radiotelegraficzne połączenie między Tel Awiwem a Nowym Jorkiem w związku z ujawnieniem niejednokrotnych faktów zatrzymania depesz rządowych, przesyłanych via Aleksandria. Z tego połączenia również na razie korzysta tylko Rząd, lecz po pewnym czasie będzie ono również udostępnione publiczności.

ciężkich robót za udział w ekscesach antyżydowskich w listopadzie 1938 r.

W Hamburgu była strażniczką obozu koncentracyjnego dla kobiet Emma Maria Zimmer i gestapówka Ida Schreiter zostały skazane na śmierć za transportowanie podczas wojny więźniarek żydowskich w obozach koncentracyjnych w Polsce do komór gazowych i krematoriów.

Otwarcie sesji Histadrutu

Mapai ogranicza porządek dzienny

TEL-AVIV (Obsl. wł.) Dnia 11 b.m. w sali „Bet- Arlozorow” rozpoczęła się sesja Rady Histadrutu. Pierwsza sesja instancji Histadrutu od chwili utworzenia państwa Izrael umożliwiła zorganizowanemu ruchowi robotniczemu wypowiedzenie się na temat wielu zasadniczych zagadnień państwowych jak: alija, kolonizacja, ludowy charakter armii, pozycja klasy robotniczej w państwie oraz jej droga w obliczu nowej sytuacji.

Również i tym razem przypało w udziale Zjednoczonej Partii Robotniczej wysunąć kwestię drogi ruchu robotniczego oraz jego walki o hegemonię w młodym państwie. Należy podkreślić, iż podobnie jak w przeszłości stanowisko Mapai w tej kwestii okazało się chwiejne. Partia Mapai ze względu na holdowanie idei koalicji z blokiem mieszczańskich partii — stara się zacierać klasowe sprzeczności i woli rezygnować z hegemonii klasy robotniczej, wypływającej właśnie ze specyficznej rzeczywistości jiszuwu i łączącej się z kwestią absorpcji aliji oraz z dziełem budownictwa w młodym państwie.

Należy przy tym podkreślić, iż liczba delegatów, którzy odrzucili postulat Zjednoczonej Partii Robotniczej w sprawie rozszerzenia porządku dziennego sesji Rady — stanowiła tym razem małą większość.

Występując w czasie dyskusji nad porządkiem dziennym, przedstawiciel Zjedn. Partii Robotniczej oświadczył m.in.: „Rada Histadrutu po raz pierwszy odbyła swą sesję od czasu utworzenia państwa Izrael. Nowe okoliczności wymagają, by ta sesja określiła pozycję Histadrutu w państwie lub co najmniej na froncie walki. W obliczu pilnych potrzeb mas robotniczych nie należy się ograniczać do ustalenia faktu, iż pomoc dla rodzin żołnierzy stanowi poważne zagadnienie — jak to uczynił przewodniczący — lecz koniecznym jest gruntowne rozpatrzenie tej kwestii.

A czyż nie interesuje Histadrutu kwestia charakteru armii? Wprawdzie jest to zagadnienie ogólne, lecz Histadrut powinien je rozpatrzyć, by ustalić swe stanowisko w kwestiach ludowego charakteru armii, ograniczenia czy też rozszerzenia działalności Palmachu, demokratycznej współpracy kierownictwa armii, czy też ustalenie jedynego władztwa.

Czyż w tych kwestiach powinna decydować siła, pozostająca poza ramami ruchu robotniczego, a nam nawet nie będzie wolno zabrać głosu w tej sprawie? — zapytał tow. J. Rittin.

„Nasza trybuna jest trybuną awangardy ludu, dlategoż więc ma być ograniczony jej zasięg?”

Tow. Rittin zaproponował, by do ustalonego porządku dziennego została włączona kwestia dotycząca pozycji Histadrutu w ogólnej walce.

Z kolei zabrał głos P. Lubianikier (Mapai), który sprzeciwił się wprowadzeniu jakichkolwiek zmian do porządku dziennego i oświadczył, iż na ogół „każdy porządek dzienny posiada braki”. P. Lubianikier podkreślił, iż kwestię pozycji Histadrutu w państwie można wyjaśnić albo na drodze generalnej debaty lub też drogą stopniowego wyjaśniania. Rada — zdaniem mówcy — powinna wybrać drugą drogę. Jeżeli zaś chodzi o wyjaśnienie zagadnień wojskowych, P. Lubianikier oświadczył, iż jeśli mowa jest o dyskusji nad „jedynowładztwem”, sprzeciwia się on takiej debacie. Co zaś dotyczy ogólnej dyskusji w tej sprawie, należy ją zawczasu przygotować w Komitecie Wykonawczym Histadrutu.

W rezultacie głosowania, sesja uchwaliła większością głosów Mapai (60 przeciwko 44) nie rozszerzyć ustalonego porządku dnia, który obejmuje następujące punkty: a) alija; b) ustawodawstwo pracy; c) polityka zawodowa; d) drożyzna.

Plany imigracji

TEL-AWIW (obsl. wł.) Głównym tematem obrad Konferencji Histadrut była kwestia masowej imigracji do Izraela. Przewodniczącą Josef Szprincak podkreślił w przemówieniu swym fakt, że obecna konferencja Rady była pierwszą od chwili proklamowania niepodległego państwa Izrael. W imieniu żydowskiego świata pracy J. Szprincak powitał pierwszego posła radzieckiego w Izraelu.

Ekspert ekonomiczny Histadrutu Frumkin przedstawił plan sprowadzenia do kraju i zaaklimatyzowania w jego ekonomice do końca roku b. dodatkowych 100.000 imigrantów. Mówca zażądał wysłania emisariuszy do Euro-

py celem przygotowania tych imigrantów.

Nie mniej niż 13.000 ostatnio przybyłych do kraju imigrantów pozostało w Haifie, której ludność wzrosła obecnie do 95.000 osób. Frumkin mówił również o przygotowaniach do zakwaterowania wielkiej liczby przyszłych imigrantów w Jerozolimie oraz w okęgach Tyberiady i Cfat. Frumkin domagał się natychmiastowego opracowania schematu budownictwa i kwaterek, i oświadczył, że dla osiedlenia imigrantów należy zebrać na całym świecie wielkie fundusze. Łącznie z Agencją Żydowską Histadrut wydało na pomoc nowoprzybyłym sumę 500 tysięcy dolarów.

Na zakończenie Frumkin omówił

Zjednoczenie lewicy syjonistycznej w krajach diaspory

TEL-AWIW. — Na posiedzeniu Komisji Politycznej Zjednoczonej Partii Robotniczej oświadczył m.in.: „Rada Histadrutu po raz pierwszy odbyła swą sesję od czasu utworzenia państwa Izrael. Nowe okoliczności wymagają, by ta sesja określiła pozycję Histadrutu w państwie lub co najmniej na froncie walki. W obliczu pilnych potrzeb mas robotniczych nie należy się ograniczać do ustalenia faktu, iż pomoc dla rodzin żołnierzy stanowi poważne zagadnienie — jak to uczynił przewodniczący — lecz koniecznym jest gruntowne rozpatrzenie tej kwestii.

Jak wiadomo zjednoczenie lewicy syjonistycznej ograniczyło się początkowo tylko do samej Palestyny. Kwestia zaś zjednoczenia się w skali światowej, została odłożona na później. Po zjednoczeniu się w Palestynie, zaczęły trzy Związki pertraktacje na temat zjednoczenia w skali światowej. Obecnie zakończyły się pertraktacje te uchwałą zasadniczą o zjednoczeniu, która została powzięta wczoraj na posiedzeniu centralnych władz trzech Związków. W ciągu tygodnia zostaną ostatecznie zrehabilitowane wszystkie punkty polityczne i organizacyjne.

Palestyński wydział Światowego Kongresu Żyd.

Tel-Awiw (obsl. wł.) — W ostatnich dniach odbyła się tu konferencja prasowa, na której wystąpił A. Tartakower, członek Egzekutywy Światowego Kongresu Żydowskiego oraz jego przedstawiciel w Izraelu.

Dr. A. Tartakower oświadczył, że w najbliższym czasie zostanie utworzony wydział Światowego Kongresu Żydowskiego w Państwie Izrael. Zadaniem wydziału będzie niesienie pomocy Żydom, zamieszkałym w krajach arabskich oraz utrzymywanie kontaktu między Światowym Kongresem Żydowskim a społeczeństwem Izraela.

W wydziale tym reprezentowani będą przedstawiciele wszystkich kierunków i partii politycznych.

Obszerny referat o celach Światowego Kongresu Żydowskiego oraz o jego dzia-

laności wygłosił dr. A. Kubowicki, przewodniczący Naczelnej Rady Kongresu. Dr. A. Kubowicki, bawiący obecnie w kraju, zamierza w najbliższym czasie osiedlić się w Izraelu.

Prelegent podkreślił, iż kwestia Żydów w krajach arabskich została włączona do porządku dziennego sesji Rady Społeczno-Gospodarczej ONZ, obradującej obecnie w Genewie. Udało się to przeprowadzić dzięki działalności Światowego Kongresu Żydowskiego, który uczestniczy w Radzie z doradczym prawem głosu.

Omawiając cele Światowego Kongresu Żydowskiego, dr. Kubowicki nadmieniał, że przyszłość tej światowej instytucji żydowskiej zależy w dużej mierze od pomocy, jakiej udzieli jej Izrael.

W czasie posiedzenia przemawiali o znaczeniu zjednoczenia M. Jaari i N. Nir. Postanowiono w najbliższych dniach powrócić do tej sprawy.

ZJAZD AKTYWISTÓW LEWICY SYJONISTYCZNEJ W ITALII

RZYM (obsl. wł.) — Odbył się tu pierwszy wspólny zjazd aktywistów partii Haszomer Hacair i Tnu'a Leachdut Haawoda Poalej Syjon z udziałem 120 delegatów i wielu gości, reprezentujących tysiące towarzyszy w obozach i grupach Hachszary. Na zjeździe panowała uroczysta atmosfera. W obradach wyrażono postulat natychmiastowej masowej aliji i przystąpienia do Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Z ramienia Światowego Związku Żydów Haszomer Hacair referował tow. Jaakow Majus.

Nowa waluta Izraela

Rada Państwa po całonocnej dyskusji postanowiła wprowadzić nową walutę. Na miejsce dawnego funta palestyńskiego, który kursował również w Transjordanii, zostanie wprowadzony „funt Izraela”. Ustalenie nowej waluty nastąpiło po uzgodnieniu z Międzynarodowym Bankiem Monetarnym, przy czym oficjalny kurs nowego funta odpowiada dawnemu.

Z zakończeniem mandatu Anglii starali się zwiększyć chaos na rynku pieniężnym. Zamrożenie 27 milionów funtów żydowskich funduszy w bankach angielskich, które spowodowało nieczym nieuzasadniony brak dewiz, w okresie gdy rolnictwo i przemysł cierpiały na skutek braku kredytów — oto były metody, za pomocą których Anglia próbowała zdeorganizować życie gospodarcze Izraela.

Jednak mimo tych represji brytyjskich, które częściowo odbiły się na gospodarce, szczególnie na rolnictwie, waluta palestyńska zdołała przetrzymać trudne warunki wojenne i nie uległa deprecjacji.

Władze mandatowe zostawiły w spadku opróżnioną kasę. Nowa reforma walutowa musi odpowiadać nowowytworzonej rzeczywistości: umożliwić finansowanie wojny, udzielenie kredytów dla rolnictwa i przemysłu, organizację robót publicznych etc.

Jakie jest pokrycie nowej waluty? Nie wliczając rezerw państwa, funduszy narodowych i zamrożonych w Anglii kapitałów nowa waluta posiadała dla swego pokrycia 30 — 35 mln. funtów zebranych przez Żydów Amerykańskich, około 15 mln. przyniosą podatki i cla, 5 mln. funtów zebrano tytułem Pożyczki Narodowej.

Aczkolwiek na ogół gospodarka palestyńska jest deficytowa, a wydatki wojenne jeszcze pogarszają sytuację, to jednak nagromadzone sumy jak i rezerwy zapewniają stałą wartość funta Izraela. Najbliższe miesiące wykażą, w jakim stopniu wprowadzenie nowej waluty przyczyni się do rozwoju gospodarczego Izraela.

Ch. G.

Funt Izraela

LONDYN — Agencja Reutersa podaje złożone w Tel-Awivie oświadczenie ministra finansów Izraela — Kaplana w sprawie nowej waluty obowiązującej w tym państwie. Minister Kaplan zapowiedział wniesienie do Rady Państwa projekt ustawy o wprowadzeniu nowej waluty, zastępującej funt palestyński, który był walutą obiegową w okresie mandatu brytyjskiego.

Nowy pieniądz otrzyma nazwę „funt Izraela” i będzie równoważny w wartości funtowi palestyńskiemu. Waluta ta będzie miała pokrycie w złocie, dewizach i dawnych funtach palestyńskich w wysokości przynajmniej 50 procent znajdujących się w obiegu pieniędzy.

Odgłosy

„Dobre imię”

Historia „Altaleny” — prowokacji Irgunu, która mogła spowodować poważne szkody dla sprawy Izraela, znana jest już dość dokładnie naszym czytelnikom. Inspiratorzy jej wraz z osławionym Piotrem Bergsonem (samozwańczym przewodniczącym t.zw. „Hebrajskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego”) zostali aresztowani przez władze Izraela. Jak się okazuje, Bergson opuścił kraj nielegalnie, nie regulując swego obywatelskiego obowiązku w stosunku do służby wojskowej. Zostało to napiętnowane przez Dziennik Zjednoczonej Partii Robotniczej „Al Hamiszmah”. Nie jest to być może nawet dziwnym, jeśli przypatrzymy się grupom irgunistów, którzy w okresie napiętych walk na froncie, przebywali w mieście, siejąc dywersję na tyłach.

Ale oto Bergson obraził się na „Al Hamiszmah” i znajdując się obecnie pod aresztem za awanturę z „Altaleną” zwrócił się do sądu z oskarżeniem przeciw redakcji tego dziennika, która jakoby swą notatką uwłaczyla jego „dobremu imieniu”.

Piotr Bergson oszacował nawet swą stratę „moralną” na 5000 funtów. Nie przesadzamy, jeszcze wyroku sądowego w tej sprawie, ale znając działalność owego przywódcy, wydaje się nam owa cena za „naruszenie dobrego imienia”, zbyt wygórowana.

POLICJA ARABSKA W JAFFIE i NACERET

TEL-AWIW (obsl. wł.) Minister Policji i Mniejszości B. Shitreet oświadczył, że zostały otwarte komisariaty policji w Jaffie i Naceret. Oficerami są tam Żydzi, a policjantami Arabowie. Planuje się, o ile pozwolą na to okoliczności, zwiększyć liczbę arabskich policjantów w okręgach arabskich państwa Izrael.

Nowe paszporty Izraela

TEL-AWIW (obsl. wł.) Rzecznik rządu Izraela oświadczył tu, że wizy izraelskie, wydane przez izraelskich urzędników imigracyjnych z zagranicą, zostały uznane przez państwa w których wizy wydano, nie bacząc na to, że niektóre z tych państw nie uznały dotychczas Izraela. Wizy do Izraela zostały uznane również przez kraje tranzytowe, jak np. Francję, Włochy i Szwajcarię.

Paszporty wydane przez były rząd mandatowy są jeszcze ważne. Są one

uznane przez wszystkie państwa za wyjątkiem Wielkiej Brytanii.

Rzecznik opowiedział o wypadku, kiedy angielski urzędnik paszportowy odmówił postawienia pieczęci na paszporcie rządu mandatowego, lecz zgodził się to uczynić na tymczasowym paszporcie Izraela. Oficjalne paszporty Izraela zostaną wydane za dwa lub trzy miesiące, gdy tylko zostanie ogłoszony porządek i przepisy nadawania obywatelstwa Izraela.

Głębokowodny port dla Tel-Awiwu

TEL-AWIW (obsl. wł.) Burmistrz miasta Tel-Awiw, I. Rokach oświadczył, iż w przeciągu najbliższych sześciu miesięcy rozpoczyna się praca nad stworzeniem głębokowodnej przystani w Tel-Awiwie. Od marca — powiedział Rokach — znajdowali się w mieście eksperci amerykańscy, którzy opracowali plany. Początkowo zamierzano jedynie zwiększyć ist-

niejącą, niewielką przystań, lecz ostatecznie zdecydowano w porozumieniu z rządem zbudować przystań głębokowodną. Ekspertowi dano polecenie przygotowania szczegółowego planu. Należy przypuszczać, że miejsce zostanie ostatecznie ustalone i prace rozpoczną się na przyszłą wiosnę.

Uroczystości w rocznicę powstania w getcie białostockim

16 sierpnia 1948 r., w piątą rocznicę powstania w getcie, w Białymstoku odbyły się wielkie uroczystości, w których wzięli udział przedstawiciele władz państwowych i samorządowych z wojewodą Białymstokiem, przewodniczącym Woj. Rady Narodowej — Węclikiem. MRN — Rutkowski, członkami CKŻP, przedstawicielami stronnictw politycznych i organizacji społecznych, Kongregacji Wyznaniowej oraz licznie przybyli członkowie ziomkostwa białostockiego.

Uroczystości rozpoczęły się manifestacyjnym pochodem, który wyruszył sprzed gmachu Komitetu Żydowskiego na cmentarz gettowy, zatrzymując się krótko przy miejscu stracenia Iechaka Małmeda — bohatera ruchu oporu, oraz przy resztkach pozostałych po spalonej przez Niemców wielkiej synagogi.

Pochód otwierała kolumna z wieńcami, poczty sztandarowe, delegacje, dalej polskie organizacje polityczne i społeczne.

Na miejscu stracenia I. Małmeda — przemówił przewodniczący Zw. Żydów Uczestników walki Zbrojnej z Faszyzmem — G. Smolar.

Robotnik żydowski, Iechak Małmed zdobył się, powiedział mówca, na czyn niezwykły. 7 lutego 1943 roku, podczas pierwszej akcji sam jeden, z butelką witryoleju w ręku, zaatakował niemieckich oprawców. Zaatakował i zginął. Stał się symbolem tradycyjnie rewolucyjnego i tradycyjnie bohaterskiego proletariatu żydowskiego w Białymstoku.

Po przemówieniu ob. Smolar odsłonił tablicę pamiątkową, ustawioną na miejscu stracenia bohatera.

Po raz drugi pochód zatrzymał się przy resztkach Wielkiej Synagogi, która spalona została przez Niemców w 1941 roku, wraz z 2000 Żydów. Również to miejsce, poświęcone męczeńską krwią Żydów, zostało przez Komitet Żydowski w Białymstoku ogrodzone, zasiane kwiatami. Skromna tablica, przymocowana do resztek żelaznej konstrukcji kopuły synagogalnej, krótko mówi o tragicznej historii tego miejsca.

Po przemówieniu M. Bucha, uczestnika powstania, złożono w imieniu ziomkostwa białostockiego wieńiec.

Ulicami Czystą i Żabią, niegdyś zamieszkanymi przez Żydów, pochód dotarł do bram gettowego cmentarza. Okolony wysokim murem, niezwykle starannie uporządkowany, zasługuje na miano sanktuarium narodowego. W głębi cmentarza, naprzeciw bramy wejściowej, wzniesiono wspaniały pomnik bohaterom i męczennikom.

Uroczystości na cmentarzu rozpoczęły się od nabożeństwa, odprawionego przez rabina polowego Wojsk Polskich kpt. Sztiglicę.

W okolicznościowym kazaniu kpt. rabin Sztiglic, charakteryzując olbrzymie znaczenie zmagani gettowych, walk partyzanckich i frontowych dla historii narodu żydowskiego podkreślił m. in.: Odtąd nie cieni łuku Tytusa przyciemniać będzie dzieje naszego narodu, a światło pomnika bohaterów getta oświeca chwałybne czyny Izraela dla dobra całej ludzkości.

Charakteryzując okres obecny w życiu narodu żydowskiego, kpt. Sztiglic wskazał, że jest on wynikiem między innymi bohaterstwa powstańców Białegostoku.

Z trybuny, udekorowanej zielenią i sztandarami państwowymi, zagał uroczystość przewodniczący Komitetu Żydowskiego ob. Lewin, który prosi Prezydenta Miasta o odsłonięcie tablic pamiątkowych, wmurowanych w ściany kaplicy. Na jednej z nich wyryte zostały nazwiska komendantów powstania gettowego — Tenenbauma, oraz najwybitniejszego bojownika — Moszkowicza, Nowogrodzkiej, Małmeda, Boraksa i innych. Druga zaś poświęcona jest pamięci poległych żołnierzy żydowskiego oddziału partyzanckiego „Forojs”. Pierwszy, imieniem wojewody przemówił ob. Baranowski — kierownik Wydziału Społeczno-Politycznego Urzędu Wojewódzkiego, który złożył hołd bojownikom getta.

Z ŻYCIA PARTII HASZOMER HACAIR

We czwartek, dnia 19 sierpnia o godz. 20.30 odbędzie się w lokalu Domu Kultury ogólne zebranie członków łódzkiego koła partyjnego. Na porządku dziennym referat sekretarza CK tow. Sztrachmana n. t.: „Kongres kultury żydowskiej w Paryżu”.

Prezydent miasta ob. Krzewniak podniósł w swoim przemówieniu, że Żydzi białostoccy walką na barykadach udowodnili swą moc i siłę moralną. Dziś, w Nowej Polsce, Żydzi na równych prawach ogółu obywateli mają pełną możliwość pracować, uczyć się i korzystać z nowego ustroju państwowego Polski Ludowej.

Przemawiając imieniem CKŻP wiceprzewodniczący Bitter wskazał na olbrzymie znaczenie walki, która toczyła się na ulicach Białegostoku, rewolucyjnego Białegostoku w pamiętnych dniach sierpnia 1943 roku.

Złożył on imieniem reprezentacji Żydów polskich, Centralnego Komitetu, hołd pamięci poległych i zamęczonych.

Z kolei głos zabrała b. zastępca dowódcy oddziału partyzanckiego „Forojs” R. Wojskowska.

Większą część swego przemówienia poświęciła ona omówieniu genezy powstania gettowego. W okresie tym działał w getcie Tadeusz Jakubowski, Polak — komunistą, który specjalnie wkładł się za druty, by pomóc robotnikom żydowskim w organizowaniu ruchu oporu. Udało się również organizacji podziemnej nawiązać kontakt z podziemną grupą oficerów radzieckich, przebywających w niewoli niemieckiej. Pomagała powstańcom i polegała śmiercią żołnierza Jura Czerniakowska — Białorusinka. Pracowali więc, działali i walczili wspólnie na terenie Białostockiego przedstawiciele wszystkich narodów — najlepsi, najofiarniejsi, najbitniejsi.

Krótki żołnierski meldunek złożył mjr. Szttern imieniem Zw. Żydów Uczestników Walki Zbrojnej z Faszyzmem.

Stwierdził on, że testament pozostawiony

przez poległych towarzyszy broni jest realizowany. Buduje się i umacnia gmach Polski Ludowej. Idzie konsekwentna i nieugięta walka o niepodległość państwa żydowskiego Izrael. Podkreślił on bohaterstwo Tenenbauma, Moszkowicza i Boraksa i stwierdził, że Żydzi współbudowniczy Polski Ludowej i żołnierze Hagany kroczą śladem bohaterów getta.

Imieniem KC. Zjednoczonej Żydowskiej Partii Robotniczej Poalej-Syjon, mgr. Wasser omówił udział w powstaniu uczestników ruchu syjonistyczno-socjalistycznego Tenenbauma, Boraksa, Birmana oraz pozostałych przy życiu Chajki Grosman i Pereja i wielu, wielu innych.

Ostatni przemawiał partyzant białostocki ob. Pudłowski, który omówił charakter walki powstańców getta białostockiego.

O godzinie 18 w sali teatru miejskiego odbyła się uroczysta akademii w której udział brali przybyli ze wszystkich miast goście, przedstawiciele władz, Żydzi białostoccy i rzesze społeczeństwa polskiego. Wiceprzewodniczący komitetu żydowskiego w Białymstoku.

W imieniu władz przemawiali: wojewoda białostocki ob. Białkowski, który złożył hołd wymordowanym 200.000 Żydom województwa białostockiego i bojownikom getta. Przewodniczący wojewódzkiej Rady Narodowej ob. Węclik we wzruszających słowach omówił wkład bojowników getta białostockiego w dzieło walki z niemieckim faszyzmem i więzy wspólnie przelanej krwi, które łączy demokrację polską z narodem żydowskim, walczącym i wyzwolenie narodowe.

Nowy regulamin Sądu Społecznego CKŻP

WARSZAWA (ŻAP). Plenum Sądu Społecznego przy CKŻP zatwierdziło nowy projekt regulaminu sądowego.

Dotychczas obowiązujący regulamin, stosowany praktycznie na przestrzeni kilkunastu miesięcy ujawnił szereg istotnych braków.

Przed wszystkim więc zmieniono samą nazwę Sądu z „Obywatelskiego” na „Społeczny”, by uniknąć kolizji z powołanymi przez Państwo do życia Sądami Obywatelskimi o charakterze ogólnym.

Nowy regulamin zawiera jednak szereg bar dziej istotnych zmian. Rozszerzono więc, albo określono ściślej kategorie obywateli podpadających pod kompetencje Sądu, który właściwy jest obecnie dla rozpatrywania spraw osób nie tylko należących do „stowarzyszenia CKŻP” (t. j. zarejestrowanych w Komitetach Żydowskich) ale uważających siebie za członków „społeczności żydowskiej”.

Zmiana ta ważna jest z tego względu, że osoby nie należące formalnie do „stowarzyszenia CKŻP” (nie zarejestrowane w Komitetach Żydowskich) ale uważające siebie za członków „społeczności żydowskiej” nie będą mogły, powołując się na wyżej wspomniany punkt regulaminu, kwestionować właściwości Sądu do rozpatrywania ich spraw.

Obecnie uchylający się od stawiennictwa przed Sądem przy CKŻP, automatycznie stawia siebie poza nawiasem społeczności żydowskiej. Nowy regulamin postanawia, że wobec takich osób Sąd umarza postępowanie, ale jednocześnie może orzec o ich skreśleniu z listy członków CKŻP i innych instytucji żydowskich.

oraz może zarządzić opublikowanie swojej decyzji.

Innowacją jest również wprowadzenie prawa do ubiegania się o rehabilitację, nie tylko na wniosek rzecznika oskarżenia, ale również na wniosek osób, pragnących publicznie oczyścić siebie z fałszywych insynuacji i bezpodstawnych oszczerstw.

Regulamin uchwalony przez plenum przewidywał możliwość przeprowadzenia rewizji sprawy i to na wniosek zarówno rzecznika oskarżenia, jak i skazanego.

Prawa drugiej instancji są jednak ograniczone. Może ona zatwierdzić wyrok, albo też uchylić go i przekazać do ponownego rozpatrzenia w innym składzie sędziów.

Poza tym regulamin daje możliwość zatarcia skazania lub darowania kary w całości lub częściowo. Do złożenia odpowiedniego wniosku upoważnione są: Prezydium CKŻP, instytucje społeczne oraz skazany.

Dla usprawnienia operatywności regulaminu zmniejsza się komplet sędziowski z 5 do 3 osób.

Istotną zmianę przeprowadzono odnośnie kar. Przez wprowadzenie nowej kary „napietowanie” wzrosła szansa zindywidualizowania spraw.

Uchwalony obecnie regulamin Sądu przy CKŻP usprawni niechybnie działalność tej instytucji, wykonując odpowiedzialne ale zaszczytne zadanie, oczyszczenia społeczeństwa żydowskiego w Polsce z elementów przestępczych i niegodnych imienia obywatela-Żyda.

Goście zagraniczni w Polsce

WARSZAWA (ŻAP). W Polsce bawił ostatnio rabin Morton Berman z Chicago, który brał udział w obradach Światowego Kongresu Żydowskiego w Szwajcarii. Przybył on do Polski, by zapoznać się z życiem skupiska żydowskiego.

Gość w towarzystwie przedstawicieli Wojewódzkiego Komitetu Żydowskiego w Łodzi, zwiedził miejscowe spółdzielnie żydowskie.

Po raz drugi w okresie powojennym przybył do Polski dr. rabin M. C. Weller, który jest aktywnym działaczem United Jewish Appeal z Johannesburga (płd. Afryka).

Rabin Weller zwiedził Górny i Dolny Śląsk, gdzie zapoznał się z życiem zamieszkałych tam Żydów. Był on również podejmowany w CKŻP.

12 sierpnia br. przybył do Warszawy p. Gilimowski — dziennikarz żydowski i znany

Tow. MOSZKOWICZOWI, przewodn. Komisji K. K. L. w Legnicy z okazji narodzin córki serdeczne życzenia zasyła Centralne Biuro K. K. L. w Polsce

działacz United Jewish Appeal w St. Zjednoczonych.

P. Gilimowski w drodze do Polski odwiedził państwo Izrael i obozy dla uchodźców w Niemczech.

Gość pragnie zapoznać się z osiągnięciami gospodarczymi i kulturalnymi żydostwa polskiego i w tym celu zwiedzi większe skupiska żydowskie w Polsce.

Śmierć amerykańsko-żydowskiego działacza oświatowego.

NOWY JORK (Ita) Po kilkumiesięcznej chorobie zmarł tu, przeżywszy lat 48 zastępca dyrektora Żydowskiego Komitetu Edukacyjnego w Nowym Jorku dr. Ben Edidin.

Dr. Edidin urodził się w Rosji skąd w wieku 12 lat przybył do Stanów Zjednoczonych. Zmarły ukończył Uniwersytet w Wisconsin i otrzymał stopień doktora pedagogii na uniwersytecie w Buffalo. Dr. Edidin był w latach 1935—37 członkiem Rady Oświatowej Tel-Awiv.

Piloci-absolwenci nowych szkół ORT-u we Włoszech

GENEWA (Ita) Członek egzekutywy Światowej ORT D. Sygnałowski oświadczył przedstawicielom tutejszej prasy, że 12 pierwszych absolwentów ukończyło nowe kursy ORTu we Włoszech dla pilotów i mechaników lotniczych. D. Sygnałowski oświadczył, że kursy te cieszą się wyjątkową popularnością wśród młodzieży z obozów D.P.

DWAJ ANGLICY ODPÓWIADAJĄ PRZED SADEM IZRAELSKIM

LONDYN — Agencja Reutersa donosi z Jeruzolimy, że przed tamtejszym sądem izraelskim rozpoczęła się w poniedziałek rozprawa przeciwko 2 Anglikom oskarżonym o uprawianie szpiegostwa. Władze izraelskie zwolniły przed tygodniem 3 innych Anglików zatrzymanych w początkach lipca również pod zarzutem dopuszczenia się aktów szpiegostwa.

KOMUNIKATY

Koedukacyjna Szkoła Powszechna z hebrajskim jęz. nauczania im. Bojowników Getta w Łodzi, przy ul. Południowej 18, przyjmuje zapisy uczniów codziennie w godzinach 10—14.

Przedszkole hebrajskie im. Bojowników Getta w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 88 m. 4 przyjmuje zapisy na nowy rok szkolny dzieci od lat 3 do 6.

Zapisy codziennie od 9 do 14 w biurze Koordynacji dla Spraw Dzieci i Młodzieży Żydowskiej, ul. Próchnika 17 m. 28, tel. 152-58.

Poszukiwany nauczyciele przedmiotów judaistycznych i ogólnych dla szkół hebrajskich w Łodzi i na Dolnym Śląsku.

Blizszych informacji udziela wydział kultury i oświaty przy organizacji „Hechaluc-Pionier” w Łodzi, ul. Śródmiejska 3.

UWAGA WILNIANIE!

W Niemczech został aresztowany przez policję francuską, kat Żydów wileńskich Marcin Weiss.

Wszyscy, którzy znają szczegóły jego przestępczej działalności winni się zgłosić do Związku Wilnian Łódź, Narutowicza 12 m. 15. Ziomkostwo Wilnian w Polsce Prezes dr A. Libo

Uprasza się niżej wymienionych obywateli b. mieszkańców Łodzi względnie ich krewnych o łaskawe podanie, we własnym interesie, swego adresu do redakcji „Mostów” — Łódź, Śródmiejska 4 m. 8

1. Wajnberg Michał. 2. Zylberberg Józef. 3. Feldman Abraham. 4. Lipszyc Dawid. 5. Zylberbat Fryderyk. 6. Mandelcwaig Jehuda. 7. Kirszenbaum Aron. 8. Regensberg Mojżesz Eliezer. 9. Berger Józef i Dawid. 10. Kestenbergo Dworja.

LEI ORAZ CZŁONKOM KIBUCU TEL-AMAL w związku ze śmiercią Michaela, składam wyrazy głębokiego współczucia Chaim Geller (Łódź)

LEKARZ DENTYSTA Nowoczesne laboratorium zębów sztucznych, Łódź, ul. Zachodnia 66/44.

Lekarz dentysta ROZENCWAIG JAK UB

Choroby jamy ustnej i zębów. Zęby sztuczne. Korony porcelanowe, Łódź, Zachodnia 41 m. 3. Tel. 140-75.

Lekarz dentysta SZUCHMAN RACHELA

Choroby jamy ustnej i zębów, zęby sztuczne, korony porcelanowe, Łódź, ul. Zachodnia 41/3, tel. 140-75.

Lekarz-stomatolog Kinrus Jan przeprowadził się i przyjmuje Wschodnia 51 m. 4. godziny przyjęć 16—19 tel. 200-71

ZAKŁAD SZKLARSKI A. SZYLLER i S-ka ul. Kuźnicza 15—16 we Wrocławiu wykonuje roboty szklarskie, oprawa obrazów itp. Ceny b. przystępne.

Dr EUCJA HALFENOWA, gabinet lekarsko-dentystyczny, powróciła, Łódź, Andrzeja Struga 31.

Dr. WOŁKOWYSKI, specjalność choroby skóry i weneryczne, wznowił przyjęcia 4—6 ul. Wschodnia 65 (Piotrkowska 46).

Dr M. JESIOTR spec. chorób płucnych powrócił, Łódź, Żeromskiego 1 b, tel. 216-27.

MAKS BOMZE z Podwołoczysk, poszukiwany przez wuję Twiaszera. Wiadomości proszę kierować na adres, Kraków, ul. Dietla 103—1.

Cennik ogłoszeń: drobne po 15 zł za wyraz (minimum 150 zł). Ogłoszenia wymiarowe (za 1 mm szerokości i szpalty) w miejscu przeznaczonym na ogłoszenia po 30. — W tekście 40. — Ogłoszenia zamiejscowe uwzględniamy po uprzednim przekazaniu należności na nasze konto PKO Nr 4560. Prosimy zaznaczyć na odwrocie przekazu że suma przesłana jest za ogłoszenie. Adres Redakcji Łódź, ul. Więckowskiego 4/8. Skrzynka pocztowa 20. Tel. 269-01. Konto PKO 4560. Prenumerata miesięczna wraz z opłatą pocztową — 150 zł. Wydawca: HASZOMER HACAIR w Polsce. D-030013

Druk R.S.W. „Prasa”, Łódź, ul. Zwirki 17.